

Universitätsbibliothek Wuppertal

Theokritu eidyllia, tutești mikra poēmata hex-kai-triakonta

Theocritus

Francofurti, 1553

XXXI: Hercvliscvs

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-724)

EIDYLLION XXX.

Quem non ferens, ut illi
Nudum femur uolebam
Insanus osculari,
illi sed innocenti
Miser & mihi nocebam.
Hos nunc Venus prophanos
Puni, recide dentes
Superfluos: quid autem
Fero amplius? sed hæc si
Satis ampla pœna non est,
Et ipsa labra puni
Hæc: illius querentis
Venus miserta iussit
Amoribus proteruis
Ut uincla dura soluant,
Et liberent ligatum.
Qui mitis inde syluam
Nunquam subiuit altam.
Sed ignibus propinquans
Suum nocentem amorem
Incendit & perussit.

THEOCRITI HERCVLISCVS,

Eidyllion XXXI.

QVinq; bis Alciden menses ætatis habentem
Alcmene Mideatis, & una nocte minorem
Iphicli, quãdoq; lauãs ac lactibus implens
Ambos imposuit clypeo, quem fortis ahenum
Amphitryon Pterele, scutũ haud ignobile quondã

THEOCRITI

Eripuit caeso, capita hinc puerilia tangens,
Sic pueros affata suos est prouida mater,

Claudite nūc oculos, dulcemq; capeſſite ſomnū
Infantes animæq; mee, dormite beati,
Enigilate iterum uentura lucis ad ortum.

Hec ubi dixiſſet, uelut incunabula leni
Verſabat motu clypeum, tunc mollior illis
Obrepiſit ſomnus. Sed adacto tempore poſtquam
Frigida iam mediam uoluebant ſydera noctem,
Humentemq; poli ſtabat Borealis ad arcton
Enſiſer, & magnos humeros monſtrabat Orion,
Tunc meditata dolos ſurijs exercita Iuno,
Horrentes ſquamis duo peſſima moſtra dracones
Cæruleis inniſit: at illi limine ab ipſo
Plana pauimenti uerrunt loca, nigra trahentes
Corpora, ſanguineos oculis ſpirantibus ignes,
Membra uoraturi ceu protinus Hercules ibant,
Trifte minabundo ſpargentes rore uenenum.
Iamq; propinquabant pueris, uiſibilibus ora
Sibila lambentes linguis, Ioue cunſta uidente.
Excutebantur ſomno Mideatide nati
Almenatum lux uiſa eſt inſueta per omnem
Eſſulgere domum: poſtquam tunc uidit in ipſo
Serpentes clypeo, dentesq; horrore tremendos,
Aſpexit, mox Iphiclus puerilia multo
Frigidus offametu uagitus edidit, altis
Diſſiciens pedibus uilloſe tegmina uestis,
Tanquamq; cuperet fugere atq; euadere ab hoſte.

EIDYLLION XXXI.

At puer Alcides nihilo conterritus, ambas
 Extenditq; manus, anguesq; prehendit, &urgens
 Pugnisq; & graubus connectit guttura uinclis,
 Plurima qua tetri sunt semina parte ueneri,
 Quos etiam superi oderunt, serpentibus atris.
 Illi autem crebro repetita uolumina circum
 Nectebant puerum, paulò antè in luminis auras
 Progenitum superas, & adhuc lactentia labris
 Vbera sugentem, neq; sub nutrice gementem.
 Mox iterum passo dissoluunt corpore gyros:
 Nanq; fatigati sp̃mas, euadere querunt
 Vincula, quæ nuncio iam dura labore ferebant.
 Audijt Alcmena clamorem ac territa primum
 Consurgit, taliq; uirum sermone fatigans:
 Surge ait, Amphitriô, nã me timor anxius urget:
 Surge age, nec pedibus circumdare sandala cures.
 Num ne audis pueros? quàm clamat iunior autem.
 Non ne uides intempesta quia nocte resurgent
 Luce noua clar. q; hæc tota cubilia? nondum
 Quum tamen ulla dies croceos detexerit ortus.
 In nostrâ noua monstra domũ uenere: quod adsit
 Est aliquid mihi crede nouum. sic dixit, at illi
 Moriger Amphitryon consueta cubilia liquit,
 Artificiq; manu factum prorupit ad ensẽ
 Appensum clauo, quem cedrina sponda tenebat.
 Tunc primum Zona pulcherrima cingula nuper
 Contexta petit, inde manu properante prehendit
 Vaginam nigræ graue opus de stipite Loti.

THEOCRITI

Tunc ingens thalamus caligine rursus opaca,
 Et multum tenebris oppletus inhorruit atris.
 Hic multum famulos efflantes pectore somnum
 Ipse uocans, afferre focis iubet ocyus ignem.

Surgite, ferte citi, foribusq; repagula apertis
 Dejcite, o operum patientes, hactenus ille
 Clamabat: propere lychnis ardentibus illi
 Accurrunt: iam parte domus properantibus omni
 Plena fuit seruis, iam clara in luce uidentes
 Exiguis manibus duo frigida monstra tenentem
 Alciden puerum, tum læta uoce sonabant.
 Ille autem dextra serpentia monstra prehēdens
 Extulit, atq; manu uersabat in Amphitryonem
 Altius, exultans, ridens, et morte grauatos
 Ante pedes patris abiecit quos uicerat angues.
 Ipsa sinu rapit Iphicium fidiſſima mater,
 Exanguem ſiccumq; metu: nec ſecius auſert
 Amphitryonaliū ſub tegmine uestis ouille
 Inuoluens puerum, ſolitiq; cubilia lecti
 Tum repetens, placidi reminiſcitur ocia ſomni.
 Et tam tempus erat, dilucula proxima galli
 Concinnere alacres, terna uice uera loquentem
 Onthia Tyreſiam uatem uocat anxia mater,
 Exponensq; noui caſus miracula, iubebat
 Dicere, quid tali portendant numina monſtro-
 Dic, ait, o uates, nec ſit pudor edere, quicquid
 Vel ſi triſte etiam, denunciāt ira deorum.
 Nec tege quicqd erit: nec enim ex mortalibus ulli.

Effugere

EIDYLLION XXXI

Effugere est quæcumq; deæ fatalia nerunt,
Fila sum certo carpentes flamme fûsum.
Nunc tamen hæc uates doceo te cuncta scientem.
Hactenus Alcmena, cui talia reddidit ille:

Fœlix prole bona sanguis clarissime Persei,
Fide animum mulier: per enim mihi dulcia quondã
Lumina, nunc cæca caligine perditã, iuro,
Inter Acheiadas uiuet tua fama puellas.
E quibus innumera quondã data pensa trahêtes,
Per totos tua facta dies laudesq; sonabunt.
Ipsa cris Argivæ decus & reuerentia famæ.
Talis in astringerem quondam ascensurus olympum
Est tuus iste puer, talis uir in orbe futurus
Heros magnanimus robusto pectore fortis,
Cui totum cedent animalia cuncta per orbem.
Omnes atq; uiri tanta uirtute minores.
Huic fato bis sex restat superare labores,
Inde domos Iouis ingrediens habitabit olympum.
Quicquid erit mortale feret Trachinius ignis.
Ille etiam superum fiet gener: hic erit infans,
Quem nunc hi rabido morsu petiere dracones.
Hic erit illustris totum uirtute per orbem
Illa dies aderit quando lupus acer in altis
Conspiciens ceruam recubare cubilibus olim
Non uolet appetere, aut atroci ledere morsu.
Verum age nunc curato, intus tibi lucidus ignis
Ardeat spoliis de lignis, aut paliuri,
Aut spinosa rubi concidite ligna uirentis,

Effugere

THEOCRITI

Aut etiam sicci quod uentus monit acherdi.
 His deim subiectos lignis incende dracones
 Tempore quo noctis puerum uenere uolentes
 Occidere: hinc cimeres sub primum syderis ortum
 Colligat, & fluiui ferat ad uada proxima riui
 Vna ministrarum, uentiq; ad flabra secundi
 Spargat arenosis petris, non ipsa retrorsum
 Respiciens propere redeat: tum sulphure puro
 Hanc primum lustrate domum, ramoq; uirenti
 Rite coronatam et mistam sale spargite lympham.
 Et facitote Ioui porco mare sacra supremo.
 Sic uestris proprios uinceris uiribus hostes.
 Dixit, conuersusq; in sella adsedit eburna
 Tyresias, multis grauis & iam debilis annis:
 At puer Argiui qui filius Amphuryonis
 Creditus est, ut planta recens adolescit in agro
 Vbere, & aërias crescendo surgit in auras,
 Crescebat sub matre suos nutritus in annos.
 Litterulas puerum docuit Linus, incluta Phœbi
 Progenies, uigil & curis, atq; impiger heros
 Robustum neruis intendere fortibus arcum
 Eurytus ex magnæ genitus patre diuite terre.
 Sed canere & manibus citharam pulsare canoram
 Dicitur ostendisse Philamonides Eumolpus.
 At quæ diuitibus certamina cumq; sub Argis
 Commouere uiri plantis pernicious acres,
 Quasq; palæstricæ luctatoresq; tenaces,
 Et sua qui crudo committunt robora casu,

Inuenere

EIDYLLION XXXI.

Inuenere artes, apud Harpalycum Phanopea
 Mercurio genitum didicit, quem nemo ferebat,
 Ne per longa quidem procul interualla locorum
 Aspiciens, duro in certamine, tam fuit hirtio
 Densa supercilio metuende frontis imago.
 Sed coniungere equos curru uertente rotarum
 Ad metam radios & campi tuta tenente
 Amphitryon puerū sapiens, & ad omnia proptus
 Ipsemet edocuit: namq; ipsi plurima palme
 Multiplicis, seruata domi stant præmia, currus
 Olim uictorem magnâ cum laude sequuti.
 Tunc quoq; qui stabant infractis axibus illi
 Mœnia ad aripedum gregibus præstantis equorū
 Argeos, absq; ullis longo iam tempore lorīs.
 At longas torquere hastas, robustaq; latis
 Terga tegi clypeis, gladiatorum ferre labores,
 Concertare uiris, aciem disponere, cautas
 Occulere insidias, turmas educere in hostem,
 Hostari posse, edocuit fortissimus armis
 Castor eques, qui uenit equestribus exul ab Argis,
 Mœnia quum Tydeus iam tunc Argiua teneret,
 A drasto cedente locum sortemq; paternam,
 Vniuersumq; solum: quo tempore non fuit alter
 Tot claros inter uirtute heroas & armis
 Huic profugo similis, donec tulit integer illum
 Sanguis, & etatem non carperet ægra senectus.
 At sic instituit puerum fidiissima mater,
 Illius ut semper coniuncta cubilia patris

THEOCRITI

Haerent thalamis, cui multum grata leonis
Pellis erat lectus: consuetae fercula caena,
Ignibus assa caro, atq; ingenti pondere panis
Doricus, appositi depromptus ab ore canistri,
Qui saturare etiam possit fessoris inanem
Ingluuiem, crudisq; diurna tempore lucis.
Et paucis contentus erat, nec prorsus ab ulla
Arte laboratas uestes, talesq; ferebat,
Quales uix genuum media internodia tangant.

Hactenus quidem Theopritus. Deest enim præ
senti Eidyllio finis, quem Ioachimus Camerarius
Graecis uersibus à se descriptū adiecit. (τ' ἄγε
καὶ δ' ὅς' οὐ πᾶμ πεν χωρὶς ἐοικεῖο με
πρωκῶν ἢ δ' ἐλάφων ἢ λυγρῶ ἀολοδέρμων
εἰς πεδὶος μικρὰς μὲν ἔτ' ὦν παῖς, ἀλλὰ μέ
γας

(ὦμοις.

ἐσέμενος, πεκατ' οἰσόμενος μέγαν οὐρανόν
οὐ γάρ οἱ ὦ πτόλων πωτόξα ἢ αἰὰ βελεμνά
δῶκε φορῆν' ἐνός ἐκ πεντήκοντα ἀελάφῳ
ζανός ὃς ἦλθεν ὑφ' ἐννατ' λέχος ἀμφιξύω
οὐτε σάκος νομαῖρ, οἷός' ἦν παλινθεῖς) (νος
εἰλόμενος πνεῖ λαμπρομένῳ, κάσσω ἀμῶν
γαῖς,

(ρασ.

Ηφαίστου Φίλαδ' ὅρ' ἐχθαῖσ' πρὸ ἑόντος ἀφ' ἡ
ῶνι πᾶν ἰατέτυχ' ὅς' ὅς' χροὶ ἡγετ' ἐργα
ἀνθρώπων θαλάσσης ἢ ἀντ' ἡμέριοι κορδομοί.
ζῶα

ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ ΧΧΧΙ.

ζαδωτε κ' φοβεραὶ κεφαλαὶ πρὶν ἢ θρακόντ',
 ἐν δ' ἦν Ὀλίμνη πρὶς βείας ἀμφιτίης,
 ἐν ᾗ θεῶν μακρόων ἱερός κατ' ὀλυμπν ὄμι
 λος.

τῷ ποννός κ' κύκνον ἀρήιον υἱὸν ἔπεφνε
 αὐτὸ τ' οὐτα σε μὲρ ἄρκος τέχισι πλάτῃ,
 χ' οὐτω μὲν διὸς υἱὸς ἐυσφύρος ἡλεκρυώνης
 ἀλικίης ὄφ' ἔνθος ἐπ' ἀγλαοῦ ἰσοδὲ προσώπῳ
 θηβαῖον κατὰ δῶμα φίλης Ἦς πύνασι μαζὸς
 ἐξέφετ' ἐν θαλίῃ καμφωμάλ' ἐπερπευῖας.
 ἦ δ' ὅτ' ἔν' ἡχορτοῖς ἐπικάσσε ρεῖξιν γενεῖον
 ἀκμάζοντος ἐκείνου, ὃ δ' αὖ εἰς δδῦπιν ἄρκος
 φοῖτα, ἀνδρεσσιν μεμαῶς, χ' ἦρωσι μάχεσθι
 κ' θῆσ' ὑλοφόροις ἄρκυις φοβεροῖς τε λέ
 ἀλλ' ἔτι δ' ἐν πρῶσ' ἦς πᾶσι ἀλκαίοιο, (ῥοσι
 μηδ' ὁδὸς ἐχέλαμοις βίης ἡρακλειέης, ἐνέγκη
 δ' ἡ τότε ἐπ' ἐρυδιῶσι ἐπέμπετ' ἀγῶνας ἀ
 ἦ γ' οἱ γλῆνα μένω ἄμ' ἐφέταρ, ζεὺς ὅτ' χ' ἦρης
 ὅζα πατ' ἐρυδιέ' ἀπάντων ὥμοσ' ἀνέβησαν
 τῶν αὐτ' γενεῶσ' ἀμικτυοῦν βασιλῆων,
 ἐνθ' ὃ δέ τ' ἐν νεμεαῖον ἐλὼν σὺλκισε λείοντα
 δέριμα τε ἀμφιποεῖς δ' ἦνοις ἡρήτ' ἀέθλοισ
 ὁδοῖς ἐρυδιέσις ἐπέτελλ' ὑπὸ κινερέης.
 αὐτὰρ ἐγὼν ἐν μικκὸν ὑμνήσας ἀμφιζύωνος
 παῖδα κικλῆσκόμενον κρείττους ἔα μνήσμε
 ἰοῖσ' ἦσ'.

THEOCRITI

Hos ita uertimus.

Venator uero montes syluasq; peragrans,
 Haud unquam sine fuste feras sectatus agebat,
 Aut timidus ceruas, aut pictos corpora lyncas.
 Tunc equidem teneris, & adhuc impubibus annis
 Filius ille Iouis paruus, sed & inde futurus
 Maximus, atq; humeris magnum laturus olympum
 Nanq; illi nondum telis metuendus a pollo,
 Ipse suos arcus dederat, celeresq; sagittas.
 Quum tamen ipse etiam patre proditus esset eodẽ
 Ex Ioue, qui cum formosa consueuerat olim
 Alcmena, thalamosq; deus mortalis inibat.
 Nec clypeum uersare manu tum robur habebat,
 Flammifero lucentem igni, radijsq; micantem
 Astrorum adsimilem, quem fidus Mulciber illi
 Vulcanus dederat pulcherrima munera, quamuis
 Iunonis faber ille inimicę filius esset.
 In quo cuncti inerant quos gignit terra labores,
 Lętitię risusq; hominum, seuq; tumultus
 Bellorum & uarijs animalia picta figuris
 Omnia, seuorumq; minacia colla draconum
 Atq; lacus senio uenerabilis Amphitrites,
 Diuorumq; sacer coetus, quos regia cœli
 Diues habet, quo fretus ademit Marte creato
 Eluctantem animam Cygno, Cygniq; parentem
 Vulnere conciso percussit in inguine Martem.
 Sic Iouis ille quidem & formosę filius idem
 Electryoniadis, dum flos ætatis ab ipso

Ore

EIDYLLION XXXI.

Ore renidebat, primaq; uirebat in herba,
 Prima tulit claris nutritus tempora Thebis
 In charæ genibus matris, iuueniliter alta
 Delectans utrunq; adeo uirtute parentem.
 Verum ubi iam molli tenues lanugine male
 Vestirentur, & in fortes adolefceret annos,
 Tum uerò strepitum Martis meditatus & arma
 Conseruisse uiris, fortesq; laceffere bello
 Heroes, magnasq; ausus præsumere uires,
 Aggrediens ursaq; feras seuosq; leones,
 Et quæcunq; colunt altas animalia sylvas,
 Sæpe suæ solus confecit robore clauæ.
 Sed postq; Amphitryon senio est confectus inertis,
 Cui coniunx Alcmena fuit, magni inclitya mater
 Herculis, ad durum uis hunc Eurysthea fati
 Misit inhumani laturum iussa tyranni.
 Namq; ea nascenti puero uis indita fati est,
 Quum pater ipse dolo captus Iunonis iniquæ
 Iurauit cunctis Eurysthea iura daturum
 Regibus ex sese genitis: postquam impiger autem
 Tergora raptori Nemeæ detracta leoni
 Induit Alcides, dyros exinde labores
 Suscipiens, horrenda tulit certamina, quanta
 Qualiaq; Eurystheus inuictum ferre iubebat.
 Nunc quoniam pueri, qui filius Amphitryonis
 Creditus esse fuit, ce'brauimus Herculis acta,
 Carmina dehinc maiore sono meliora canemus.

Sequenti Eidyllio principium, sicut & præce-

THEOCRITI

denti finis deerat, quod et ipsum ab Ioachimo Ca-
merario scriptum, atq; huc oppositum est.

ΗΡΑΚΛΗΣ ΛΕΟΝΤΟΦΟΝΟΣ,

ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ

ΛΒ

Μνήσω τὸν Διὸς πάϊς ἀνθρώπων τα
λαίρην (ζώοντων.

Υἱὸς γάρ, ὅπ' ἀνὰ λέκας ὁδ' ὕπαις μοι περὶ
οὐδ' προφανείς ἐρυσας καὶ ἀπώσης ἔθνεα γαί
ἐκ τ' ἀνδρ' ἀδίκων ἐκ θυῶν τ' ἀχιστάιτων (πρ
καὶ πόντ' ἀναστροφῶν πλυθ' ἀμμον' ἐσκήλυθες
ἄλιν

ἔνθα δ' ἡ ἀυπείης ὑπιδιονίδας βασίλιν
ὦ τόσσ' εἰλίπιδες τε βόες καὶ ἵππων μῆλα
ἀμπιδίον βόσκοντο καὶ ἐν τῇ κατὰ κεινῷ
ὥς τε νομάς πλάθ' ἀλάσας πίνεσθ' ἀμυράσ
ταύρων τ' ἡλ' οἴων ἀπρυφθείας ὑπ' κόπρῃ
ἀκέτ' ἐνθα καὶ ἐνθάδε κρυφάσκει πρόσωπρον.
καὶ τὸ μὲν ἡλικίας μεγάλης ποτὲ μισθὸν
ὕπαις (σεν

ἀνδ' ἐκαθρέμματα πάντα τῇ βίῃ φη μεθίς
ὀφάδοι αὐλείην καὶ τριμνία μακρὰ καεκάκης,
ἀλλ' ὅπως σ' ἀπάτησ' ἐπὶ ρύρην σὺ τέ
λεως (φυλεῖς,

τὸ ἅμα ἀυπάσθης πατέρα προλιπὼν κίε
ἡέ μοι ἡέ τιν' ἄλλω ἔτ' εἰρησιδ' οἴω.

νῦν